

ת"פ 13561/12/13 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים

14 פברואר 2016

ת"פ 13561-12-13 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני
בעניין: כב' השופטת דנה כהן-לקח
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
פלוני

הנאשם

גזר-דין

רקע

1. ביום 9.2.2014 הורשע הנאשם על יסוד הודאתו, בעבירות שיוחסו לו בכתב-אישום מתוקן כדלקמן: עבירה אחת של תקיפה בנסיבות מחמירות (תקיפה סתם של בת-זוג) לפי סעיף 382(ב) בנסיבות סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק); ושתי עבירות של היזק בזדון לפי סעיף 452 לחוק העונשין.

2. כתב-האישום המתוקן מחזיק שלושה אישומים הנוגעים לנאשם ולמתלוננת, שבמועד הרלוונטי להגשת כתב-האישום היו נשואים כ-27 שנים.

בהתאם לעובדות האישום הראשון, ביום 27.11.2013, בשעות הערב ולאחר הדלקת נרות חנוכה בביתם של בני-הזוג בירושלים, על רקע אי שביעות רצונו של הנאשם מהתנהלותה של המתלוננת ובשעה שהמתלוננת ביקשה להוציא דבר מה מהמקרר, מנע הנאשם מהמתלוננת לעשות כן בעומדו חוצץ בין המתלוננת למקרר, ואחז בזרועותיה של המתלוננת. בגין כך, הורשע הנאשם לפי הודאתו בעבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות (תקיפה סתם של בת-זוג).

בהתאם לעובדות האישום השני, ביום 22.11.2013, בשעות הערב ובסמוך לשעת כניסת שבת בביתם של בני-הזוג, בתגובה לדברי המתלוננת כי בכוונתה להזמין לנאשם משטרה, שבר הנאשם את המכשיר הסלולארי של המתלוננת לשני חלקים. בגין כך, הורשע הנאשם לפי הודאתו בעבירה של היזק בדון.

בהתאם לעובדות האישום השלישי, כשבועיים עובר ליום 30.11.2013 (במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה), בביתם של בני-הזוג ועל רקע אי שביעותו של הנאשם מכך שהמתלוננת לא מזגה לו את מנת הדגים לצלחת הסלטים שלו, לקח הנאשם את צלחת הסלטים, זרק אותה לרצפה ושבר אותה. זאת, לאחר שהמתלוננת השליכה לכיוונו של הנאשם חביתה. בגין כך, הורשע הנאשם לפי הודאתו בעבירה של היזק בזדון (שנייה במספר).

השתלשלות העניינים בהליך לאחר הכרעת-הדין

3. הצדדים הסכימו כי הנאשם יישלח להכנת תסקיר שירות המבחן, ולאחר מכן יישמעו טיעונים פתוחים לעונש. בסופה של דרך, הוגשו לעיוני חמישה תסקירים לעונש וחוות-דעת ממונה, אליהם אתייחס מיד.

4. במאמר מוסגר ולמען שלמות התמונה, אציין כי במסגרת הסדר-הטיעון שהוצג לפניי ביום 9.2.2014, הוסכם בין הצדדים כי מעצר הבית המלא בו הנאשם היה מצוי אותה עת יבוטל, אולם הנאשם יורחק מהעיר ירושלים בה מתגוררת המתלוננת. ביום 23.2.2014 הגיש בא-כוחו של הנאשם הודעה מפורטת לבית-המשפט, לפיה נודע לו שהנאשם גילה - כך לפי הנתען - כי מצבם של ילדיו הקטנים הולך ומדרדר בעקבות בעיות תפקוד של המתלוננת, ועל-כן הנאשם הפר את תנאי השחרור ושכר דירה בירושלים, במרחק מהשכונה בה מתגוררת המתלוננת, כדי שילדיו הקטנים יעברו לגור עמו. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים באולם-הדיונים, לאחר שעיינתי בחוות-דעת פסיכולוגית ראשונית מטעם ההגנה לעניין מצב הקטנים, ונוכח הסכמת המאשימה, הוריתי באותה ישיבה על ביטול תנאי ההרחקה של הנאשם מירושלים, למעט השכונה בה מתגוררת המתלוננת. בד בבד, הוריתי על חילוט חלק מכספי הערבויות שהפקיד הנאשם. זאת, נוכח הפרת תנאי השחרור תוך עשיית דין עצמי, במקום פנייה בבקשה מתאימה לבית-המשפט. מספר חודשים מאוחר יותר, ביום 22.9.2014, בהסכמת הצדדים ולצרכי פרנסתו של הנאשם, הוריתי על ביטול תנאי הרחקתו של הנאשם מהשכונה בה מתגוררת המתלוננת, למעט רדיוס של 150 מטרים מבית המתלוננת.

תסקירי שירות המבחן וחוות-דעת ממונה

5. התסקירים לעונש בתיק זה התייחסו לעבירות בהן הורשע הנאשם, ולצד זאת השקיפו במבט רחב על מצב המשפחה בכללותה - הנאשם, המתלוננת והילדים - בין היתר באמצעות לשכת הרווחה המטפלת במשפחה.

6. **התסקיר הראשון** מיום 20.7.2014, הועבר לעיוני רק ביום 4.9.2014. מהתסקיר עלה כי הנאשם הנו בן 47, אב ל- 11 ילדים בגילאים 3-26 שנים, מהם שבעה ילדים מתחת לגיל 18. בהיותו בגיל 20 התחתן הנאשם עם המתלוננת. בעקבות ההליך שבכותרת ומעצרו של הנאשם, התגרשו בני הזוג. במהלך השנים, עבד הנאשם כעצמאי בתחום הבניין והשיפוצים. בהמשך, בעקבות משבר כלכלי, עבד בתחום הנגרות והתיקונים לבית, וכיום הוא עובד בחנות מחסן מזרונים.

בתסקיר צוין כי משפחת הנאשם מוכרת ללשכות הרווחה מזה שנים על רקע בעיות ביחסים, וכן קשיים משמעותיים בתפקוד ההורי, הן מבחינת אלימות והן מבחינת הזנחה. על פי התסקיר, מההיכרות של הלשכה לשירותים חברתיים עם המשפחה עולה תמונה בעייתית מאוד, הכוללת תפקוד הורי לקוי מצד שני ההורים וחוסר מענה לצרכים

הבסיסיים של הילדים, שלרובם קשיים רגשיים ותפקודיים. שירות המבחן התרשם כי החשיפה הממושכת של הילדים לסכסוך בין ההורים ולאלימות הפיזית מצד הנאשם כלפי המתלוננת מבטאות, בין השאר, את חוסר הגבולות, את הבלבול בתפקידים ההוריים, ואת חוסר הכלים והבשלות לטיפול בילדים עד כדי הזנחה. במשך השנים, טופלה המשפחה במקביל בלשכה ובמרכז לטיפול במשפחה ב"יד שרה". כמו כן, נערך טיפול במרכז חירום חרדי לילדים, בעקבות אירוע המתואר בתסקיר. שירות המבחן ציין כי למרות המענים הטיפוליים הרבים, קיימות בעיות שונות בעומקים שונים בתחום היחסים, התפקוד ההורי והקשר ההורי, וכי התרשמות הלשכה לשירותים חברתיים היא שקיימים מאבקי כוח עד כדי הסתה כנגד המתלוננת מצד הנאשם, ואף מצד הקהילה שמלבה את הקשיים בין מרבית הילדים לבין המתלוננת, תוך העדפת הקשר עם הנאשם.

המתלוננת עצמה תיארה בפני שירות המבחן, מסכת התעללות והתנהגות אלימה כלפיה וכלפי ילדיה בתקופות שונות ובמישורים שונים (למען הסר ספק, יובהר מיד כי מדובר בטענות שהובאו מפי המתלוננת בתסקיר, והן חורגות מעובדות כתב-האישום המתוקן בהן הודה הנאשם. אין מדובר בעובדות מוכחות או מוסכמות, ולפיכך לא אתבסס על הטענות האמורות במסגרת השיקולים לגזירת העונש). מכל מקום, המתלוננת תיארה בפני שירות המבחן מצב בו בעקבות הגירושין בינה לבין הנאשם, הקהילה והמשפחה המורחבת מתנערת ממנה, מרחיקה את ילדיה ואף מסיתה אותם נגדה. שירות המבחן התרשם כי המתלוננת מוצאת עצמה מבודדת וחסרת אונים מול יחס הסביבה כלפיה, היא מתקשה להשפיע על מציאות חייה כאם, וכי היא בעלת מאפיינים אישיותיים וקשיים משמעותיים אשר צובעים את תפקודה ההורי הבעייתי.

בתסקיר צוין כי בעבר, הורשע הנאשם בעבירות אלימות כלפי ילדיו. במסגרת אותו תיק, הופנה הנאשם לשירות המבחן ביוני 2005. באותה תקופה, התרשם שירות המבחן כי לצד מעורבות והשקעה מצד הנאשם, היו לאורך השנים קשיים משמעותיים בהתמודדות הורית ובשליטה בכעסים. מאז, הנאשם השתתף בקבוצה טיפולית במסגרת "יד שרה" לשליטה בכעס. באותו תיק קודם, המליץ שירות המבחן על ענישה במסגרת עבודות שירות, נוכח התרשמות שירות המבחן כי הנאשם הנו דמות משמעותית בביתו ובטיפול בילדים.

אשר לעבירות נשוא תיק זה - שירות המבחן התרשם כי בדבריו של הנאשם ישנו עירוב בין לקיחת אחריות על בעיותיו בתחום ההתנהגות האלימה, לבין צמצום חלקו. עוד התרשם שירות המבחן כי הנאשם מתקשה לראות באופן ברור את חלקו באירועים ובהסלמת מצב היחסים עם המתלוננת עד למעצרו, ובהמשך עד לגירושיו. בכל הנוגע לגורמי סיכון להישנות העבירה, ציין שירות המבחן את העיסוק האובססיבי של הנאשם במתלוננת, את חווית האובדן של הנאשם, את עברו הקודם באלימות בתוך המשפחה, וכן חוויה כללית של כאוס, חוסר מוצא וחוסר פתרון. התרשמות שירות המבחן הייתה כי לנאשם קשיים משמעותיים בשליטה בכעס.

בתסקיר צוין כי הנאשם מצוי בטיפול ב"יד שרה" מזה מספר שנים במסגרת קבוצה לשליטה בכעס. בנוסף, היו התערבויות נוספות על רקע התפקוד ההורי הבעייתי. הנאשם ציין בפני שירות המבחן כי הטיפול תורם לו ביותר והוא רואה בו את "מרכז חייו". עם זאת, שירות המבחן העריך כי היכולת של הנאשם להתמודדות היא מוגבלת, ויש בה נוקשות מחשבתית. מדיווח של מנחת הקבוצה בה משתתף הנאשם ב"יד שרה" עלה כי המפגש בין הנאשם למתלוננת חושף את הבעייתיות והחולי שכל אחד מהם מביא עם עצמו, וכי הוצע לנאשם לקיים, מעבר למפגשים הקבוצתיים, גם

שיחות פרטניות אחת לשלושה שבועות. שירות המבחן ציין כי ישנה התקדמות במצבו של הנאשם מההיבט של הקטנת חומרת האלימות הפיזית עד להפסקתה, אך תוך שימוש באופני התנהגות בעייתית אחרת.

משיחה שערך שירות המבחן עם העובדת הסוציאלית המטפלת במשפחה עלה כי התקיימה ועדת החלטה והומלץ על הכרה בנזקקות הילדים הקטינים סביב תכנית טיפול הכוללת ביקורים מצד ההורים בפיקוח במרכז קשר, פיקוח על-ידי הלשכה בבית הנאשם וביקורי פתע בבית המתלוננת, הסדרי ראייה ועוד. הוחלט על פנייה לבית-משפט מוסמך לצורך הסדרת המלצות אלה במסגרת צו פיקוח והשגחה.

במישור ההמלצה - נוכח התמונה המורכבת של משפחת הנאשם, הקשיים המשמעותיים בהתמודדות הנאשם עם יחסיו מול המתלוננת, העובדה כי חלק מילדי בני-הזוג מצויים תחת השגחת הנאשם, ועל מנת להשתמש בהליך המשפטי כגורם מדרבן לשינוי חיובי להתגייסות ולשיתוף פעולה, המליץ שירות המבחן בסיום התסקיר הראשון על דחייה של ארבעה חודשים על-מנת לעקוב אחר אופן שיתוף הפעולה של הנאשם עם המלצות הטיפול וההשגחה בעניין הילדים, ועל-מנת לבדוק את תכנית הטיפול המותאמת ביותר לצרכיו במסגרת "יד שרה" תוך שיתוף פעולה עם כל הגורמים המטפלים.

7. **בתסקיר השני**, שהוגש לעיוני ביום 25.12.2014, צוין כי משיחה עם העובדת-הסוציאלית המטפלת במתלוננת ובילדים, עלה כי בוועדה המוסמכת בלשכת הרווחה, הוחלט לפעול למינוי פקידת סעד לסדרי-דין עבור המשפחה, על-מנת שתבחן את תפקוד ההורים ואת השאלה מי ימונה כמשמורן על הילדים. בעת כתיבת התסקיר השני, פקידת הסעד טרם פגשה את בני המשפחה. עוד צוין באותו תסקיר כי חלק מהילדים מתגוררים עם האב וחלק עם האם, וכי בשל מצבם הרגשי הקשה של הילדים הם זקוקים לטיפול, אולם הם ישולבו בו רק לאחר שיחוו התייצבות בחייהם ובמקום מגוריהם.

שירות המבחן ציין בתסקיר השני כי במשך תקופת הדחייה, המשיך הנאשם להגיע כנדרש להדרכה סביב הטיפול בילדיו בלשכת הרווחה, וכן לטיפול במרכז לאלימות במשפחה "יד שרה", ונראה כי עשה מאמצים להיעזר בטיפול בקשייו השונים, אך הוא עדיין מתמודד עם קשיים אישיותיים ורגשיים רבים. לצורך גיבוש המלצה לעונש, ביקש שירות המבחן דחייה של ארבעה חודשים נוספים על מנת לעקוב אחר החלטת פקידת הסעד, ואחר שיתוף הפעולה של הנאשם עם ההמלצות לטיפול והשגחה בילדיו וכן עם הטיפול ב"יד שרה".

8. **התסקיר השלישי** הוגש לעיוני ביום 14.5.2015. בתסקיר האמור צוין כי משיחה עם העובדת הסוציאלית עלה שהסמכות לדון בסוגיית משמורת הילדים עברה לבית-המשפט לענייני משפחה, ולפיכך תסקיר שהכינה פקידת הסעד לסדרי-דין למשפחה טרם נכנס לתוקף. עוד עלה בשיחה כי חלק מהילדים מתגוררים עם האב וחלק עם האם.

משיחה שערך שירות המבחן עם המטפלים עלה כי במשך תקופת הדחייה הקפיד הנאשם להגיע כנדרש להדרכה סביב הטיפול בילדיו בלשכת הרווחה, וכן לטיפול במרכז לאלימות במשפחה "יד שרה", ונראה כי הוא ממשיך לעשות מאמצים להיעזר בטיפול בקשייו השונים. בהתחשב בכל אלה, ביקש שירות המבחן שוב דחייה של ארבעה

חודשים נוספים, במהלכן ימשיך לעקוב אחר המצב.

9. **התסקיר הרביעי**, הוגש לעיוני ביום 18.10.2015. בתסקיר צוין כי במשך תקופה הדחיה, התקיימה ועדה של כל גורמי הטיפול במשפחה (הנאשם, המתלוננת והילדים). מחוות-הדעת של גורמי הוועדה עלה כי מחד גיסא, הנאשם עושה מאמצים רבים לטפל במסירות בילדים שבהשגחתו ולספק את צרכיהם השונים. הנאשם מגיע כנדרש לטיפול ולהדרכת הורים בלשכת הרווחה במקום מגוריו, וכן נמצא כעשר שנים בטיפול במסגרת המרכז למניעת אלימות במשפחה ב"יד שרה" שם הוא משתף פעולה הן בטיפול הקבוצתי והן בטיפול הפרטני. מאידך גיסא, עדיין קיים קושי רב בהתנהלות של שני בני-הזוג ביחסים ביניהם בעניינים הקשורים בילדים. הוחלט למנות מומחה חיצוני שיבחן את שאלת המשמורת, והוא יגיש את מסקנות בדיקתו בעוד כחודש. נכון להיום, שלושה ילדים קטינים הם בהשגחת האם, וארבעה ילדים קטינים הם בהשגחת הנאשם.

הנאשם לקח אחריות חלקית למעשיו נשוא תיק זה, ותיאר אותם על רקע מתח רב שהצטבר ביחסים עם אשתו.

בהערכת **גורמי הסיכון**, חזר שירות המבחן על כך שמדובר במשפחה שמאופיינת ביחסים בעייתיים ביותר בין בני-הזוג ללא יכולת למצוא דרך גישור, דבר הפוגע מאד בילדים. כיום, מוקדי העימות בין בני-הזוג מתקיימים על רקע הצורך בהסדרת המשמורת לגבי הילדים. כל אלה, לצד קיומם של תלותיות וקשיי נפרדות בין בני-הזוג, מהווים גורמי סיכון להישנות התנהגות פוגענית בעתיד.

מנגד, העובדה שהנאשם נמצא בטיפול בנושא שליטה בכעסים והדרכת הורים; התרשמות מטפלו של הנאשם כי הוא עשה כבוד דרך ונעזר בטיפול כדי ללמוד דרכים בונות כדי להתמודד עם קשייו; וכן המאמצים שהנאשם משקיע כדי להעניק לילדיו את צרכיהם השונים - כל אלה מהווים **גורמי סיכוי** לשיקומו.

במישור ההמלצה - ציין שירות המבחן כי מחד גיסא, לקח בחשבון את חומרת המעשים וכן את העובדה שמתנהלת מערכת יחסים הרסנית בין הנאשם לבין אשתו כשהנפגעים העיקריים הם הילדים המשותפים. מאידך גיסא, שירות המבחן ציין כי הנאשם נעזר בגורמי טיפול בהתאם ליכולותיו, וכן מהווה כיום דמות יחידנית לטיפול בארבעת ילדיו הנמצאים תחת השגחתו, ואינם נמצאים בקשר עם אמם מזה זמן רב. בסופה של דרך, המליץ שירות המבחן כי אם יוטל על הנאשם עונש מאסר בפועל, הוא ירוצה בעבודות שירות לתקופה קצרה. להערכת שירות המבחן, עונש זה ימחיש לנאשם את חומרת מעשיו, אך גם יאפשר לו להמשיך לפרנס את ילדיו ולטפל בהם. צוין כי הטלת עונש מאסר בפועל לריצוי ממש או עונש ממושך של עבודות שירות, יוביל לכך שהנפגעים העיקריים יהיו הילדים.

10. **התסקיר החמישי (והאחרון)** הוגש לעיוני ביום 28.1.2016. התסקיר הבהיר לשאלת בית-המשפט כי שירות המבחן אינו בא בהמלצה לצו מבחן, שכן הנאשם מגיע להדרכת הורים בלשכת הרווחה במקום מגוריו, וכן נמצא מזה כעשר שנים בטיפול במסגרת מרכז לאלימות במשפחה ב"יד שרה". להערכת שירות המבחן, המוטיבציה שמגלה הנאשם בטיפולים השונים, מונעת ממניעים פנימיים של ראיית התועלת האישית שיש לו בעקבות הטיפול. בהתחשב בכל אלה,

עמדת שירות המבחן היא כי אין לצו מבחן ערך מוסף עבור הנאשם, ולפיכך שירות המבחן לא בא בהמלצה לצו כאמור.

יוער כי בהתאם לחוות-דעת ממונה מיום 6.1.2016, נמצא הנאשם כשיר לביצוע עבודות שירות.

טיעוני הצדדים לעונש

11. ב"כ המאשימה, עו"ד אמיר כהן, עמד על חומרת העבירות שביצע הנאשם, על נסיבות ביצוע ועל הערכים הנפגעים בגין. לגישת המאשימה, מתחם העונש ההולם לעבירות שבוצעו על-ידי הנאשם נע ממספר חודשי מאסר בפועל (שיכול וירוצו בעבודות שירות), ועד שנת מאסר בפועל. בנסיבות העניין, טען בא-כוח המאשימה כי התסקירים שהוגשו בעניינו של הנאשם אינם חיוביים. בהתחשב בכך ובהתחשב בעברו הפלילי של הנאשם, עתר בא-כוח המאשימה להטיל על הנאשם מספר חודשי מאסר בפועל לריצוי ממש ומאסר מותנה.

מנגד, בא-כוח הנאשם, עו"ד נדב גדליהו, טען כי רף האלימות בתיק זה הוא נמוך וכי בהתאם לכך, מתחם העונש ההולם נע ממאסר מותנה ועד צו של"צ. הסנגור עמד על מכלול הנסיבות לקולא בעניין מרשו, לרבות נסיבות חייו, הטיפול הארוך בו הוא משולב במשך שנים ממושכות, והיותו משמורן יחיד על ארבעה מילדיהם המשותפים של בני-הזוג. בהתחשב בכך, עתר בא-כוח הנאשם להסתפק בצו של"צ בהיקף של 150 שעות.

הנאשם בדבריו לפני נטל אחריות על מעשיו וטען כי הוא משלם מחיר אישי יקר בגינם. הנאשם עמד על כך שהוא משמורן יחיד על ארבעה מילדיו וכי הוא מתקשה לפרנסם.

ריבוי עבירות

12. מאחר שבנסיבות המקרה דן הורשע הנאשם בשלוש עבירות במסגרת שלושה אישומים, השאלה המתעוררת בפתח הדיון הנה האם שלושת האישומים מהווים אירוע אחד לצורך קביעתו של מתחם ענישה הולמת כולל, או שמא מדובר בשלושה אירועים אשר יש לקבוע בנוגע לכל אחד מהם מתחם עונש הולם נפרד (ראו: סעיף 40ג לחוק העונשין):

מחד גיסא, העבירות שביצע הנאשם דומות במהותן והן בוצעו כלפי אותה נפגעת עבירה (אשת הנאשם דאז) בביתם של בני-הזוג בהפרש של ימים בודדים. לפיכך, ניתן לטעון כי מדובר באותה מסכת עבריינית, וכי כל העבירות בהן הורשע הנאשם מהוות אירוע אחד, בגינו יש לקבוע מתחם אחד כולל של ענישה הולמת. ודוק, במסגרת קביעתו של המתחם הנ"ל, מן הראוי ליתן משקל לכך שהנאשם ביצע מספר "מעשים" כמובנו של מונח זה בסעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982. מטבע הדברים, הדבר ישווה מידה של חומרה שתשפיע על קביעתו של מתחם העונש ההולם הכולל בגין כל העבירות בהן הורשע הנאשם (ראו: "מבחן הקשר ההדוק" בע"פ 4913/10 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014) - גישתם של כב' השופטת ברק-ארז בפיסקה 5 ואילך לפסק-דינה, וכב' השופט פוגלמן בפיסקה 2 לפסק-דינו).

מאידך גיסא, מדובר בשלושה אירועים נפרדים, שדרגת חומרתם אינה זהה. ניתן להפריד בין המעשים נשוא כל אחד מהאישומים מבחינה כרונולוגית ומהותית, באופן שאינו מלאכותי. לפי גישה זו, ניתן לטעון כי מן הראוי לקבוע מתחם נפרד לכל אחד מהאישומים הנכללים בכתב-האישום המתוקן (ראו: "המבחן הצורני-העובדתי" לפי גישת כב' השופט דנציגר ברע"פ 4913/10 ג'אבר הנ"ל, פסקאות 24, 29 עד 31 לפסק-דינו). ודוק, אף בהתאם לגישה האחרונה, לא ניתן להתעלם מהזיקה הממשית בין האירועים השונים היכולים ללמד על דפוס התנהלות בזמנים הרלוונטיים לכתב-האישום. לפיכך, גם לפי גישה המצדדת בקביעת מתחמים נפרדים לאישומים השונים הנכללים בכתב-האישום המתוקן, אני סבורה כי יש מקום לגזירת עונש כולל בגינם כאמור בסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין.

בנסיבות העניין, לא ראיתי להכריע בין שתי הגישות הפרשניות האמורות למונח "אירוע" בסעיף 40ג לחוק העונשין. תחת זאת, אקבע מתחמים נפרדים לכל אחד מן האישומים הנכללים בכתב-האישום המתוקן (זאת לפי "המבחן הצורני-עובדתי"). בנוסף, אקבע מתחם ענישה הולמת כולל, המתייחס לכלל העבירות בגין הורשע הנאשם (זאת לפי "מבחן הקשר ההדוק"). לאחר מכן, אגזור את העונש המתאים בעניינו של הנאשם.

מתחמי הענישה ההולמת

13. על-פי סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם את מעשי העבירות בהתאם לעיקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובמדיניות הענישה הנהוגה.

14. **הערכים החברתיים שנפגעו** בגין העבירות אותן ביצע הנאשם עניינם הגנה על שלמות הגוף מפני פגיעה פיזית, הגנה על תחושת הביטחון האישי ועל שלווה הנפש, וכן הגנה על הקניין הפרטי. הצורך בהגנה על ערכים אלה מקבל משנה חשיבות כאשר עבירות התקיפה וההיזק בזדון מבוצעות כלפי בת-זוג, באופן החותר תחת תחושת הביטחון הבסיסית שאמור אדם לחוש בקרב בני משפחתו. בתי-המשפט עמדו פעמים רבות בפסיקתם על כך שעבירות אלימות המבוצעות כנגד בנות-זוג בתוך המשפחה הן בעלות חומרה מיוחדת שקיבלה ביטוי, בין היתר, בכך שהמחוקק ראה להחמיר את העונש המרבי שבית-המשפט מוסמך להטיל בגין עבירות אלה. הטעמים לכך הוסברו על-ידי כב' השופטת פרוקצ'יה בזו הלשון:

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך המשפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת אלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג; באלימות במשפחה, נגישותם של קרובות העבירה למערכת המשטרתית או למערכות הסיוע האחרות היא ענין מורכב וקשה, הטעון רגשות חזקים, פחדים ואימה. הבושה, והרצון לשמור על שלמות המשפחה הופך לא אחת את התלונה על אלימות במשפחה למהלך קשה וטעון. לא אחת, קיימת תלות כלכלית ורגשית של בן הזוג המוכה בבן הזוג המכה, ותלות זו גם היא מקשה על חשיפת הפגיעה. גורמים אלה ואחרים בשילובם, משווים מימד מחמיר לעבירות אלימות במשפחה. נפיצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרובות האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה."

(ע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (11.10.2007)).

בחינת **נסיבות ביצוע העבירות** במקרה דנן מלמדת כי בשלושה מקרים שונים שנפרשו על-פני תקופה של כשלושה שבועות, נקט הנאשם בבית המשפחה בהתנהגות אלימה שהופנתה כלפי גוף או רכוש. באירוע המתואר באישום הראשון, כללו מעשיו של הנאשם שימוש באלימות פיזית כלפי גופה של המתלוננת, עת מנע הנאשם מהמתלוננת לגשת למקרר ואחז בזרועותיה, וזאת על רקע חוסר שביעות רצונו מהתנהלותה של המתלוננת. בשני האירועים האחרים, עשה הנאשם שימוש באלימות כלפי חפצים בבית: פעם אחת שבר הנאשם את מכשיר הטלפון הנייד של המתלוננת כשאמרה שבכוונתה להזמין משטרה; ופעם שנייה זרק הנאשם צלחת סלטים על הרצפה, לאחר שהמתלוננת לא מזגה לו מנת דגים. מדובר בהתנהגות בריונית חוזרת ונשנית בתוך כותלי בית המשפחה.

לצד כל אלה, ומבלי להקל ראש בחומרת המעשים בהם הודה הנאשם, ראוי לציין כי רף האלימות הפיזית שהפעיל הנאשם כלפי גופה של המתלוננת לא היה מן הגבוהים, ואף לא מיוחסת לנאשם גרימת חבלה גופנית. בנוסף, בהתאם לעובדות כתב-האישום המתוקן, זריקת הצלחת לרצפה כמתואר באישום השלישי, לא נעשתה בחלל ריק. היא בוצעה לאחר שהמתלוננת השליכה חביתה לכיוונו של הנאשם, באופן היכול ללמד כי גם התנהלותה של המתלוננת לא הייתה חפה מקשיים.

בחינת **הענישה הנוהגת** מעלה כי בגין עבירות של אלימות במשפחה ניתן למצוא מנעד רחב של עונשים: החל מענישה מוחשית שאינה כוללת רכיב של מאסר בפועל במקרים קלים בנסיבותיהם; דרך עונשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות; ועד עונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריה לתקופות משמעותיות. הכל, בהתאם לנסיבות המעשה ולנסיבותיו של העושה.

15. בהתחשב בעיקרון ההלימה המהווה עיקרון מנחה בענישה; בשים לב לעוצמת הפגיעה בערכים המוגנים; בהתחשב בנסיבות ביצוע המעשים כפי שפורטו לעיל; ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת; אני סבורה כי מתחמי הענישה ההולמת לגבי האישומים נשוא כתב-האישום המתוקן הנם כדלקמן:

בכל הנוגע לאישום הראשון (אחיזה בזרועותיה של המתלוננת) - מתחם העונש ההולם נע מענישה הצופה פני עתיד ועד ענישה מוחשית שאינה כוללת רכיב של מאסר בפועל.

בכל הנוגע לאישום השני (שבירת מכשיר הטלפון הנייד של המתלוננת עקב אמירתה כי תזמין לנאשם משטרה) - מתחם העונש ההולם נע מענישה הצופה פני עתיד ועד ענישה מוחשית שאינה כוללת רכיב של מאסר בפועל.

בכל הנוגע לאישום השלישי (הכולל זריקת צלחת לרצפה ושבירתה) - מתחם העונש ההולם נע מענישה הצופה פני עתיד ועד ענישה מוחשית שאינה כוללת רכיב של מאסר בפועל.

אוסף כי בהתאם לגישה הפרשנית הרואה בשלושת האישומים מסכת עבריינית אחת המקימה "אירוע" אחד, מתחם העונש ההולם ביחס לכלל העבירות בגין הורשע הנאשם, נע מענישה מוחשית משמעותית שאינה כוללת רכיב של מאסר בפועל, ועד מספר חודשי מאסר בפועל (שבמקרים מתאימים ניתנים לריצוי בדרך של

עבודות שירות).

העונש המתאים

16. לצורך גזירת העונש המתאים, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות כאמור בסעיף 40א לחוק העונשין:

לחומרה, שקלתי את הצורך בהעברת מסר עונשי חד וברור, שירתיע את היחיד ואת הרבים מפני הישנות מעשי אלימות ובריונות כלפי בת-זוג בתוך התא המשפחתי. כמו כן, נתתי דעתי לעברו הפלילי של הנאשם הכולל הרשעה קודמת אחת משנת 2006, בגין ריבוי עבירות של תקיפת קטין על-ידי אחראי וגרימת חבלה של ממש (העבירות בוצעו כלפי ילדיו הקטינים של הנאשם). בגין אותה הרשעה, נגזרו על הנאשם בשעתו שלושה חודשי עבודות שירות ומאסר על-תנאי (ת"פ (י-ם) 3716/05). מכאן שהרשעתו הנוכחית של הנאשם אינה בגדר הסתבכות פלילית ראשונה שלו בגין ביצוע עבירות אלימות בתוך המשפחה. יתר על כן; מתסקירי שירות המבחן עולה כי בעקבות ההרשעה הקודמת, היה הנאשם משולב בתהליך טיפולי ממושך במרכז לאלימות במשפחה ב"יד שרה" (שם מטופל הנאשם גם היום). על-אף הטיפול בו היה משולב הנאשם בגין התיק הקודם, הוא שב והשתמש בדרכים אלימות בבית המשפחה, באופן המצביע על קושי להפנים את חומרת המעשים ולהימנע משימוש באלימות ובריונות כלפי בני משפחה. קשיים אלה עולים בקנה אחד עם התרשמות שירות המבחן בדבר היבטים מעוררי בעייתיות באישיותו של הנאשם וכן במידת יכולתו של הנאשם לשלוט בכעסים, בין היתר על רקע מערכת היחסים ההרסנית המתקיימת בינו לבין אשתו לשעבר. כל אלה תומכים בהטלת ענישה מרתיעה, שתעביר מסר עונשי חד-משמעי לנאשם כנגד שימוש באלימות בכלל וכלפי בני משפחתו בפרט.

17. **לקולא,** עומדים לזכות הנאשם השיקולים הבאים:

ראשית, הנאשם הודה במעשים ונטל אחריות בגינם, ובכך חסך מהמתלוננת את הצורך להעיד בבית המשפט.

שנית, יש להתחשב בתהליך הטיפול המתמשך בו נוטל הנאשם חלק. כפי שעולה מן התסקירים, הנאשם התמיד להגיע לפגישות ושיתף פעולה בהדרכות שהתקיימו במסגרת הטיפול הנוגע לילדיו בלשכת הרווחה וכן במסגרת הטיפול ב"יד שרה" בו הנאשם משולב. בהתאם לדיווח שנמסר לשירות המבחן, הנאשם עושה מאמצים להיעזר בטיפול בהתאם ליכולותיו, וכן מתאמץ להעניק לילדיו את צרכיהם השונים.

שלישית, בהתאם לסעיף 40א(2) לחוק העונשין, התחשבתי בהשפעה שתהיה לעונש שיוטל על הנאשם, כלפי ארבעת הילדים הקטינים המצויים בחזקתו (גילם נע מ-12 עד 18). הטלת עונש ברף חומרה גבוה של המתחם, תפגע ביכולתו של הנאשם לטפל בילדיו ולפרנס אותם, ועלולה להעצים את הקשיים אותם חווים הילדים ממילא כמתואר בהרחבה בתסקירי שירות המבחן.

לבסוף, אציין כי הנאשם היה נתון במעצר בית מלא למשך כחודשיים, והגבלה זו על החירות צריכה אף היא

להילקח בחשבון לעניין העונש. כמו כן, אציין כי מאז ביצוע העבירות בתיק זה חלפו למעלה משנתיים, במהלכן לא הורשע הנאשם בעבירה נוספת.

18. באיזון בין מכלול השיקולים לחומרה ולקולא, אני רואה לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהטיל על הנאשם עבודות שירות לתקופה קצרה (יוער כי הסנגור ביקש להתבסס בטיעונו לפניי על עונש של"צ שגזרתי בפרשה אחרת - ת"פ (י-ם) 43471-11-12 מדינת ישראל נ' פלוני (10.12.2014)). עם זאת, באותה פרשה היה מדובר בנאשם חסר עבר פלילי ששירות המבחן המליץ להטיל עליו צו של"צ, מה שאין כן במקרה דנן). בנוסף, אטיל על הנאשם שלפניי עונשי מאסרים מותנים הצופים פני עתיד. מאחר ששירות המבחן לא בא בהמלצה לצו מבחן, נמנעתי מהטלתו של צו כאמור.

יש לקוות כי הנאשם ישכיל להפנים את המסר כי אל לו לעשות שימוש באלימות לסוגיה השונים כלפי בני משפחתו, תוך שיוסיף להתמיד בהליכי הטיפול בהם הוא משולב לאורך שנים.

סוף דבר

19. בהתחשב במכלול הטעמים האמורים, אני רואה לגזור על הנאשם כדלקמן:

א. 30 ימי מאסר בפועל, אותם יוכל הנאשם לרצות בעבודות שירות כפי שקבע הממונה על עבודות השירות בחוות דעתו.

על הנאשם להתייצב לריצוי עונשו ביום 8.6.2016 עד השעה 10:00 במפקדת מחוז דרום, יחידת עבודות שירות, ליד כלא באר-שבע.

מובהר כי על הנאשם לעדכן את משרד הממונה בכל שינוי, אם יחול, בכתובת מגוריו. כמו כן, מוזהר הנאשם כי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח ובביקורות הפתע, וכי כל הפרה בתנאי עבודות השירות עלולה להביא להפסקה מנהלית ולריצוי העונש במאסר בין כותלי בית הכלא.

ב. מאסר על-תנאי של חודשיים למשך שנתיים מהיום. התנאי הוא שהנאשם לא יבצע עבירות אלימות מסוג עוון או עבירה של היזק בזדון.

ג. מאסר על-תנאי של 6 חודשים למשך שנתיים מהיום. התנאי הוא שהנאשם לא יבצע עבירות אלימות מסוג פשע.

המזכירות תמציא העתק גזר הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

גזר-הדין יפורסם, ללא פרטים מזהים של הנאשם והמתלוננת.

עמוד 10

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

ניתן היום, ה' אדר א' תשע"ו, 14 פברואר 2016, במעמד הצדדים.